

قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری

با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی

اداره کل تعاون ، کار و رفاه اجتماعی استان آذربایجان شرقی
دبیرخانه کارگروه تخصصی اشتغال
آذر ماه ۱۳۹۶

قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق
روستایی و عشایری در جلسه علنی ۱۳۹۶/۵/۳۱ مجلس
شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۶/۶/۸ به تایید
شورای نگهبان رسیده است **وطی نامه شماره ۷۳۸۹۹ مورخ**
۱۳۹۶/۶/۱۹ رئیس جمهور محترم به سازمان برنامه و بودجه
کشور ابلاغ گردیده است

این قانون مشتمل بر ۷ ماده و ۵ تبصره می باشد که خلاصه مواد آن به شرح زیر می باشد :

ماده ۱ - به صندوق توسعه ملی اجازه داده می شود تا با هدف ارتقای تولید و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با تصویب هیات امنای صندوق ، معادل یک میلیارد و پانصد میلیون دلار از منابع خود را به صورت قرض الحسنه نزد بانک های کشاورزی ، پست بانک ، توسعه تعاون ، صندوق کارآفرینی امید و صندوق حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی سپرده گذاری کند تا این منابع صرف اعطای تسهیلات به اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی برای ایجاد اشتغال در روستاها و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت با اولویت روستاها و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت واقع در مناطق مرزی و مناطق عشایری شود .

تبصره : تسهیلات موضوع این ماده بین استان ها براساس شاخص ترکیبی جمعیت روستایی ، نرخ بیکاری و عکس درآمد سرانه استان توزیع می شود .

ماده ۲ - بانک ها و صندوق ها ی مذکور مکلفند بازپرداخت منابع صندوق توسعه ملی را تضمین نموده و حداقل معادل منابع موضوع این قانون را از محل منابع خود و به صورت تلفیقی تسهیلات اعطا نمایند

ماده ۳ - حداکثر دوره تنفس تسهیلات مذکور یک سال پس از بهره برداری طرح ها تعیین می شود و دوره بازپرداخت حداکثر شش سال متناسب با نوع طرح

تبصره: بانکهای عامل و صندوق های مذکور مجاز به تسویه حساب تسهیلات پرداخت شده قبلی از محل منابع موضوع این قانون نمی باشند .

تبصره : بانکهای عامل و صندوق های مذکور موظفند جهت تسهیل پرداخت تسهیلات مذکور انواع تضامین شامل سند منازل مسکونی روستایی ، سند زمین کشاورزی ، سند واحدهای دامپروری و تجاری در روستاها و نواحی صنعتی ، سفته دریافت نمایند که ارائه آن توسط روستاییان و عشایر امکان پذیر باشد

ماده ۴- تسهیلات موضوع این قانون به طرح های غیردولتی درحوزه کشاورزی ، منابع طبیعی ، معادن کوچک ، فناوری اطلاعات ، گردشگری ، صنایع دستی ، کلیه فعالیت های مربوط به فرش دستباف وخدمات در مناطق روستایی وعشایری وهم چنین برای تامین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی مستقر در نواحی روستایی وشهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت اختصاص می یابد

ماده ۵- منابع موضوع این قانون در درون استان به نسبت ۵۰ درصد براساس شاخص سهم بیکاران روستایی ، جمعیت عشایری ومناطق مرزی ومناطق محروم به صورت استانی توزیع می گردد و ۵۰ درصد باقیمانده به صورت ملی وبراساس شاخصهای مصوب شورای عالی اشتغال وبرمبنای شاخص های مصوب ستاد اقتصاد مقاومتی توزیع می شود

ماده ۶- به منظور حسن اجرای این قانون وارزیابی میزان پیشرفت کار ، **سازمان برنامه و بودجه** کشور موظف است تا بابه کارگیری سامانه مناسب ، **بر نحوه اعطای تسهیلات واشتغال ایجادشده نظارت کند** . دستگاههای اجرایی درچارچوب اعلامی سازمان برنامه وبودجه کشور ، اطلاعات مربوط به چهارچوب نظارت را درسامانه ثبت کنند . سازمان موظف است تاگزارش عملکرد را هر شش ماه یکبار به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

تبصره : وزارت تعاون ، کار ورفاه اجتماعی مکلف است سامانه جامع اطلاعات بازار کار ، متناسب با اهداف این قانون راباستفاده از امکانات موجود ایجادکرده وداده های مورد نیاز را در اختیار دستگاههای مرتبط قراردهد.

ماده ۷ - آیین نامه اجرایی این قانون پس از ابلاغ این قانون ظرف مدت ۲ ماه توسط سازمان برنامه وبودجه با همکاری وزارت تعاون ، کار ورفاه اجتماعی ومعاونت توسعه روستایی ومناطق محروم ریاست جمهوری درچارچوب قوانین تهیه میشود وبه تصویب هیات وزیران می رسد .

آیین نامه اجرایی حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال بادر در مناطق روستایی
و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی

آیین نامه اجرایی قانون حمایت از توسعه و ایجاد
اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با
استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در تاریخ
۱۳۹۶/۸/۲۱ به تصویب هیات وزیران رسیده و طی
نامه شماره ۱۷۲۸۲۴ مورخ ۱۳۹۶/۹/۸ دکتر منصوری
معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون ، کار
و رفاه اجتماعی جهت اجرا ابلاغ گردید

ماده ۱- برخی تعاریف منحصرأ مربوط به این آیین نامه

❖ سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور

❖ سازمان استانی: سازمان برنامه و بودجه استان

❖ صندوق: صندوق توسعه ملی

❖ وزارت: وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی

❖ معاونت: معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم

❖ بخش غیردولتی: کلیه اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی

ماده ۱- برخی تعاریف منحصرأ مربوط به این آیین نامه

❖ **کارگروه ملی:** کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار موضوع مصوبه شماره ۹۲۶۴۵ مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۹ و اصلاح بعدی آن موضوع مصوبه شماره ۱۱۲۴۰۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۹ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

❖ **کارگروه:** کارگروه تخصصی اشتغال استان با مسئولیت استاندار و با حضور مدیر کل تعاون ، کارورفاه اجتماعی (دبیر) ، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان ، مدیرکل دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری ، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان ، مدیرکل جهادکشاورزی استان ، مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان ، مدیرکل میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری استان ، رئیس اتاق بازرگانی ، صنایع ، معادن و کشاورزی استان و مدیرکل دفتر امور زنان و خانواده استانداری

❖ **موسسه عامل:** بانک های کشاورزی ، پست بانک ، توسعه تعاون ، صندوق کارآفرینی امید و صندوق حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی

ماده ۱- برخی تعاریف منحصرأ مربوط به این آیین نامه

❖ دستگاه بخشی: وزارت جهادکشاورزی ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت، سازمان میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری ، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ، سازمان امور عشایر ایران و معاونت علمی و فناوری رییس جمهور

❖ دستگاه استانی: دستگاه اجرایی استانی

❖ سامانه نظارت: سامانه ثبت اطلاعات متقاضیان ، ورود اطلاعات فرآیندی و نظارت توسط دستگاه به انتخاب سازمان

❖ سامانه بازارکار: سامانه جامع اطلاعات بازار کار موضوع تبصره ماده (۶) قانون

❖ برنامه اجرایی ملی توسعه اشتغال: برنامه اشتغال فراگیر موضوع مصوبه شماره ۳۷۵۹۷ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

ماده ۱- برخی تعاریف منحصرأ مربوط به این آیین نامه

❖ برنامه اجرایی ملی توسعه اشتغال : برنامه اشتغال فراگیر استان که درچارچوب برنامه اشتغال فراگیر ومبتنی برمطالعات پویای کسب وکار واشتغال استان به تصویب کارگروه رسیده است

❖ رسته های اقتصادی پر اشتغال : رسته فعالیت های اقتصادی که درمطالعه پویای کسب وکارواشتغال استان انتخاب شده اند وبه تصویب کارگروه رسیده است .

❖ مناطق هدف اجرای طرح : تسهیلات برای روستاها با اولویت مناطق مرزی و ومناطق عشایری ومحروم و سرمایه درگردش برای نواحی صنعتی روستایی وشهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت

ماده ۲ – دامنه شمول این آیین نامه شامل فعالیت های اقتصادی بخش غیردولتی با اولویت رسته های اقتصادی پراشتغال در مناطق هدف اجرای طرح ، اعم از **ایجاد ، **تکمیلی** و **توسعه** شامل موارد زیر است :**

الف – کشاورزی : زراعت ، دام و طیور ، باغداری ، شیلات ، گلخانه ، گیاهان دارویی ، خدمات تجاری ، خدمات فنی و مهندسی بخش کشاورزی ، خدمات ماشینی کردن (مکانیزاسیون) کشاورزی ، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و منابع طبیعی شامل جنگل کاری ، پرورش نهال و غیره

ب – معادن کوچک : کلیه معادن به جز معادن بزرگ مشخص شده در جدول موضوع بند (ب) ماده (۲) آیین نامه اجرایی تشخیص ، انطباق و طبقه بندی فعالیت ها و بنگاههای اقتصادی

پ – فعالیت های خدماتی : خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات ، اصناف ، آموزش ، گردشگری ، ورزشی ، فرهنگی و هنری ، حمل و نقل ، انبارداری ، بیمه ای ، بهداشتی و درمانی ، بازیافت و انرژی های تجدیدپذیر و غیره

ت - صنایع دستی و فعالیت های فرش دستباف : کلیه فعالیت های مربوط به آن و سایر صنایع دستی

ث - تامین سرمایه درگذشت واحدهای تولیدی مستقر در نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت

تبصره: شرکت های دانش بنیان که در حوزه فعالیت های این ماده فعالیت می کنند نیز مشمول استفاده از مزایای این آیین نامه می باشند .

ماده ۳ - منابع مالی :

الف - معادل ریالی یک میلیارد و پانصد میلیون دلار از منابع صندوق باتصویب هیئت امنای صندوق به صورت سپرده گذاری قرض الحسنه (بانرخ سود صفر درصد) نزد موسسه های عامل

ب - حداقل به میزان معادل ریالی سپرده شده توسط صندوق از محل منابع داخلی موسسه های عامل به صورت تلفیقی با منابع موضوع بند (الف) این ماده

ماده ۴ - سهم بخش های هدف به شرح جدول زیر تعیین می شود :

سهم هر بخش از کل منابع (درصد)	بخش هدف	مصادیق ماده (۲) این آیین نامه
۴۵	کشاورزی و منابع طبیعی	موضوع بند (الف)
۱۰	صنایع و معادن کوچک	موضوع بند (ب)
۱۵	فعالیت های خدماتی و فناوری اطلاعات	موضوع بند (پ)
۱۰	گردشگری	
۱۰	صنایع دستی و فعالیت های فرش دستباف	موضوع بند (ت)
۱۰	سرمایه درگذردش واحدهای تولیدی مستقر در نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت	موضوع بند (ث)

ماده ۵- سهم استان موضوع تبصره (۲) ماده (۱) قانون براساس شاخص ترکیبی جمعیت روستایی، نرخ بیکاری و عکس در آمد سرانه استان :

سهم استان آذربایجان شرقی ۳/۶ درصد می باشد

ماده ۶- وظایف صندوق :

الف - انعقاد قرارداد سپرده گذاری نزد موسسه های عامل به میزان سهمی که سازمان تعیین و براساس میزان جذب هر موسسه توسط سازمان تغییر می یابد.

ب - واریز وجوه سپرده گذاری موضوع قانون با رعایت بند (الف) این ماده

ماده ۷- وظایف سازمان :

الف - تعیین سامانه نظارت مناسب از میان سامانه های موجود با اصلاحات لازم

ب - نظارت عالیه بر اجرای برنامه توسعه اشتغال پایدار با استفاده از ظرفیت سازمان های استانی و دستگاههای اجرایی

پ - ابلاغ مبالغ سپرده گذاری به تفکیک موسسه های عامل به صندوق

ت - تعیین میزان سهم هر موسسه عامل و تجدیدنظر براساس ارزیابی عملکرد آن موسسه

ماده ۸- وظایف کارگروه ملی :

الف - تجدیدنظر در سهم استانها و بخش ها در سقف سی درصد منابع بر مبنای ارزیابی عملکرد

ب - ابلاغ دستورالعمل های لازم به منظور تسهیل امور

ماده ۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی با همکاری سازمان ، وزارت ، معاونت وموسسه های عامل ، دستورالعمل وحدت رویه اعطای تسهیلات درچارچوب قانون واین آیین نامه تدوین وقبل از سپرده گذاری صندوق ابلاغ می نماید

ماده ۱۰- وظایف موسسه های عامل :

الف - تامین منابع بند (ب) ماده ۳ این آیین نامه به میزان تعیین شده توسط سازمان

ب - تضمین بازپرداخت منابع صندوق

پ - نگهداری حساب تسهیلات متقاضیان واجدشرایط به نسبت مساوی از محل منابع صندوق ومنابع داخلی به صورت مجزا وشفاف وارایه گزارش های دوره ای درقالب تعریف شده درسامانه نظارت

ت - تایید توجیه فنی ، مالی واقتصادی طرح

ماده ۱۱ – موسسه عامل موظف است حداکثر ظرف یک ماه از زمان معرفی کارگروه ، ارایه درخواست و تکمیل مدارک ، نتیجه بررسی را به متقاضی اعلام نماید و در صورت تایید درخواست و عقد قرارداد تسهیلات را پرداخت نماید

تبصره ۱ : در صورت تاخیر در پرداخت تسهیلات ، با تایید سازمان به ازای هر ماه تاخیر مشمول وجه التزام به نرخ دو درصد مبلغ تسهیلات آن مرحله پرداخت می شود .

تبصره ۲ : موسسه عامل موظف است وجه التزام موضوع تبصره (۱) این ماده را حداکثر ظرف یک ماه پس از تایید سازمان به حسابی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود ، واریز نماید .

تبصره ۳ : موسسه عامل موظف است در صورت رد درخواست متقاضی ، دلایل رد درخواست را به صورت کتبی حداکثر ظرف یک ماه به وی اعلام و اقدامات مربوط به این ماده را در سامانه ثبت نماید .

ماده ۱۲ - موسسه عامل موظفند منابع صندوق را به گونه ای مدیریت نمایند ، نرخ سود تسهیلات اعطایی از محل این آیین نامه به طور میانگین شش درصد باشد .

ماده ۱۳ - دوره استفاده از تسهیلات طرح های موضوع ردیف های (۱ تا ۵) جدول موضوع ماده (۴) این آیین نامه حداکثر دو سال ، دوره تنفس حداکثر یک سال و دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی حداکثر شش سال تعیین و مجموع دوره تامین مالی تسهیلات سرمایه در گردش موضوع ردیف (۶) جدول مذکور حداکثر ۱۸ ماه تعیین می شود .

تبصره : آورده متقاضی مطابق ، ضوابط و مقررات بانکی تعیین می شود .

ماده ۱۴ - موسسه عامل مجاز به تسویه تسهیلات پرداخت شده قبلی از محل منابع مالی اجرای قانون نمی باشند .

ماده ۱۵ - وظایف دستگاه های بخشی :

الف - تهیه واریه برنامه های اجرایی ملی منطبق با رسته شغل های اولویت دار با هماهنگی وزارت مشتمل بربرش استانی ، پیش بینی بازار مناسب محصولات ، نیازسنجی لازم برای آموزش و ترتیبات نهادی برای ایجاد توسعه کسب و کار و نظارت عملیاتی بر تحقق اهداف توسعه اشتغال پایدار به سازمان درچارچوب دستورالعمل سازمان و اطلاع رسانی عمومی به ذینفعان

ب - شناسایی و معرفی متقاضیان واجد شرایط به موسسه عام درچارچوب طرح های مصوب کارگروه

پ - نظارت بر تحقق اهداف طرح های ملی ذی ربط

ت - حصول اطمینان از ثبت اطلاعات نظارتی طرح های ذی ربط درسامانه نظارت

ماده ۱۶ - وظایف وزارت :

الف - اجرای برنامه های توانمندسازی ومهارت آموزی نیروی کار وترتیبات نهادی لازم برای پایداری اشتغال ایجادشده

ب - پیگیری اجرا ونظارت عملیاتی بربرنامه های اجرایی ملی واستانی توسعه اشتغال

پ - آموزش کارآفرینی به متقاضیان تسهیلات بانکی

ت - ایجاد دسترسی دستگاههای ذی ربط به سامانه بازار کار

ث - آموزش متقاضیان براساس رشته فعالیت تخصصی مربوط

ج - معرفی افرادجویای کار به کارآفرینان

چ - تامین خدمات کلینیکی ومشاوره ای به متقاضیان

ح - ایجاد هماهنگی بین بخشی در رشته هایی که دارای هم پوشانی هستند مانند گردشگری روستایی ، صنایع روستایی وغیره

خ - تمهید برای اتصال واحدهای اقتصادی به بازارهای ملی وبین المللی ازطریق ایجاد نهادهای مناسب

ماده ۱۷- وظایف کارگروه :

الف - پیگیری و نظارت بر اجرای برنامه های استانی مصوب

ب - تهیه چارچوب توزیع منابع در درون استان موضوع ماده (۵) قانون

پ - توزیع اولیه و بازتوزیع اعتبارات درون استان با رعایت بند (الف) ماده (۸) این آیین نامه

ماده ۱۸- برنامه های اجرایی ملی توسعه اشتغال در چارچوب برنامه اشتغال فراگیر مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی با پیشنهاد دستگاههای بخشی به تایید کارگروه ملی خواهد رسید .

ماده ۱۹- برنامه های اجرایی استانی توسعه اشتغال که در قالب سیاست ها و سازگار با برنامه های اجرایی ملی توسعه اشتغال تهیه می شوند به پیشنهاد دستگاههای بخشی استانی و تصویب کارگروه برای اجرا به دستگاه ها و موسسه عامل در استان ابلاغ می شوند . کارگروه هر استان موظفند نسخه ای از برنامه های مصوب استانی را در سامانه نظارت بار گذاری نمایند .

ماده ۲۰ - وزارت ، دستگاههای اجرایی و موسسه های عامل موظفند به طور مستمر گزارش های عملکرد خود را در سامانه نظارت و براساس ترتیبات و زمان بندی که توسط سازمان اعلام خواهد شد ، ثبت و ارایه نمایند. سازمان موظف به به ارایه گزارش های دوره ای شش ماهه از عملکرد برنامه توسعه اشتغال پایدار روستایی به رییس جمهور و مجلس شورای اسلامی می باشد

ماده ۲۱ - مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه بر عهده وزارت است